

Blootstellingscriteria voor aandoeningen van de rug

Dienst preventie
Fonds voor de beroepsziekten

Luts Joeri

www.fmp-fbz.fgov.be

Overzicht

1. Inleiding fysische agentia en beroepsziekten
2. Blootstellingscriteria
3. Mechanische trillingen
4. Heffen en tillen
5. Lawaai
6. Preventieve acties FBZ

16/11/2016

1. Inleiding fysische agentia en beroepsziekten

- Voorkomen van fysische agentia als oorzaak van beroepsziekten in de distributiesector
 - Mechanische trillingen
 - Heffen en tillen van zware lasten
 - Lawaai
- Bepaalde fysische agentia komen weinig of niet voor
 - Ioniserende straling
 - Druk

16/11/2016

1. Inleiding fysische agentia en beroepsziekten

- Beroepsziekten veroorzaakt door mechanische trillingen en heffen en tillen van lasten komen voor op de lijst van beroepsziekten
- Opdeling:
 - Mechanische trillingen ter hoogte van de bovenste ledematen
 - Mechanische trillingen ter hoogte van de rug en heffen en tillen van zware lasten

16/11/2016

1. Inleiding fysische agentia en beroepsziekten

- Been- en gewrichtsaandoeningen van de bovenste ledematen veroorzaakt door mechanische trillingen :
 - 1.605.01
 - Trillingen ter hoogte van de bovenste ledematen moeten aanwezig zijn in voldoende mate qua intensiteit en duur
 - Geen specifieke criteria qua blootstelling

16/11/2016

1. Inleiding fysische agentia en beroepsziekten

- Angioneurotische aandoeningen van de bovenste ledematen veroorzaakt door mechanische trillingen
 - 1.605.02 :
 - Trillingen ter hoogte van de bovenste ledematen moeten aanwezig zijn in voldoende mate qua intensiteit en duur
 - Geen specifieke criteria qua blootstelling

16/11/2016

1. Inleiding fysische agentia en beroepsziekten

- Geobjectiveerd mono- of polyradiculair syndroom in de vorm van ischias, cauda-equina-syndroom of lumbaal spinale-stenose-syndroom
 - 1.605.03
 - Veroorzaakt door:
 - Heffen en tillen van zware lasten
 - Mechanische trillingen ter hoogte van de rug
 - Specifieke criteria qua blootstelling

16/11/2016

1. Inleiding fysische agentia en beroepsziekten

- Beroepsziekten veroorzaakt door lawaai komen voor op de lijst van beroepsziekten
- Beroepsdoofheid veroorzaakt door lawaai
 - 1.603 :
 - Lawaai moet aanwezig zijn in voldoende mate qua intensiteit en duur
 - Specifieke criteria qua blootstelling

16/11/2016

1. Inleiding fysische agentia en beroepsziekten

- Voor meer informatie in verband met de medische criteria

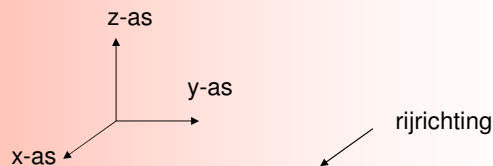
www.fmp-fbz.fgov.be

16/11/2016

2. Blootstellingscriteria

- Mechanische trillingen ter hoogte van de rug
 - Volgens ISO-norm 2631
 - Metingen gebeuren op de plaats waar de trillingen contact maken met het menselijk lichaam (zitvlak)
 - Metingen gebeuren volgens de x-, y- en z-as

16/11/2016

2. Blootstellingscriteria

- Resultaten x- en y-as vermenigvuldigen met 1,4
Resultaat z-as blijft behouden
- Maximum van die 3 waarden wordt gebruikt voor de
verdere evaluatie
- Gewogen gemiddelde ($a_{w(8)}$) wordt berekend
- Bij een blootstellingsduur van 8 u/d is een minimale
intensiteit van $0,8 \text{ m/s}^2$ nodig
- Dosisberekening wordt uitgevoerd volgens de
formule:
$$\text{dosis} = (a_{w(8)})^2 \times \text{aantal gewerkte dagen}$$

16/11/2016

2. Blootstellingscriteria

- Minimale dosis van $800 \text{ m}^2\text{s}^{-4}\text{d}$ is nodig
- Minimale dosis komt overeen met een
blootstelling aan $0,8 \text{ m/s}^2$ gedurende 8 u/d en
dit gedurende 1250 werkdagen (~ 5 jaar)
- Werkdagen met een blootstelling aan
mechanische trillingen met een $a_{w(8)}$ lager dan
 $0,8 \text{ m/s}^2$ worden niet meegeteld bij de
blootgestelde werkdagen

16/11/2016

2. Blootstellingscriteria

- Heffen en tillen van zware lasten
 - Lastgewicht :
 - Mannen : ≥ 15 kg
 - Vrouwen : $\geq 7,5$ kg
 - Per dag :
 - 50 lastmanipulaties (afstand < 5 m)
 - 30 lastmanipulaties (afstand > 5 m)
 - Extreme rompbuiging ($>90^\circ$) ≥ 30 minuten
 - Per jaar : minimum 60 werkdagen
 - Loopbaan : minimum 7 jaar

16/11/2016

2. Blootstellingscriteria

Tillen met beide handen	$F = 1800 \text{ N} + 75 \text{ N/kg} \times L$
Tillen met één hand	$F = 1800 \text{ N} + 130 \text{ N/kg} \times L$
Verplaatsen met beide handen	$F = 800 \text{ N} + 75 \text{ N/kg} \times L$
Verplaatsen met één hand	$F = 800 \text{ N} + 240 \text{ N/kg} \times L$
Dragen voor of naast het lichaam	$F = 1000 \text{ N} + 85 \text{ N/kg} \times L$
Dragen langs beide kanten van het lichaam, schouder of rug	$F = 1000 \text{ N} + 60 \text{ N/kg} \times L$
Extreme rompbuiging	$F = 1700 \text{ N}$

16/11/2016

2. Blootstellingscriteria

- Grenswaarden

Minimale voorwaarden		
	mannen	vrouwen
Drukkraft (F)	$3,2 \times 10^3 \text{ N}$	$2,5 \times 10^3 \text{ N}$
Beoordelingsdosis (dagdosis)	$5,5 \times 10^3 \text{ Nh}$	$3,5 \times 10^3 \text{ Nh}$
Totale dosis	$25 \times 10^6 \text{ Nh}$	17×10^6

16/11/2016

2. Blootstellingscriteria

Aard van de activiteiten	Lastgewicht	Wijze van manipulatie	Drukkraft (N)	Aantal hefactiviteiten per werkdag	Duur van de hefactiviteiten (s)	Tussenberekening beoordelingsdosis
bestellingen klaarmaken	20	beide handen tillen	2900	200	2,5	7,95E+05
bakken vlees bij klant brengen	60	beide handen tillen	5300	200	2,5	3,90E+06
	60	beide handen dragen	6100	100	10	1,03E+07
	60	schouders dragen	4600	100	10	5,88E+06
kwartieren rundsvlees dragen	120	schouders dragen	8800	50	15	1,61E+07
varkensruggen dragen	60	schouders dragen	4600	40	15	3,53E+06
						Beoordelingsdosis 1,78E+04
						Blootstellingsperio 2,20E+02
						Blootstellingsjaren 3,00E+01
						Totale dosis 1,18E+08

16/11/2016

4. Heffen en tillen

- Overzicht van uitgevoerde onderzoeken MDD in het kader van vergoedings- en juridische dossiers
- 2 deelsectoren (klassieke bouw – wegeniswerken)
- Per deelsector de belangrijkste functies
- Per functie de dagdosis en minimale blootstellingsduur om te voldoen aan de criteria van FBZ

16/11/2016

4. Heffen en tillen

- Wegenisbouw
 - Plaatser boordstenen (14)
 - Dagdosis : 8700 Nh
 - Min. blootstellingsduur : 13,05 jaar (220 d/j)
 - Leggen klinkers + afwerken randen (13)
 - Dagdosis : 8460 Nh
 - Min. blootstellingsduur : 13,43
 - Kasseilegger (7)
 - Dagdosis : 10800 Nh
 - Min. blootstellingsduur : 11,27 jaar
 - Rioleringswerker (3)
 - Dagdosis : 3530 Nh (voldoet niet aan minimum)
 - Min. blootstellingsduur : n.v.t.
 - Kasseilegger-diender (2)
 - Dagdosis : 7910 Nh
 - Min. blootstellingsduur : 14,37 jaar

16/11/2016

4. Heffen en tillen

- **Klassieke bouw**
 - **Metsers (36)**
 - Dagdosis : 7320 Nh
 - Min. blootstellingsduur : 15,5 jaar (220 d/j)
 - **Metsers -diender (14)**
 - Dagdosis : 12310 Nh
 - Min. blootstellingsduur : 9,23 jaar
 - **Bekisters (31)**
 - Dagdosis : 5110 Nh
 - Min. blootstellingsduur : n.v.t.
 - **Ijzervlechter (18)**
 - Dagdosis : 10800 Nh
 - Min. blootstellingsduur : 10,52 jaar
 - **Dakwerker (12)**
 - Dagdosis : 6320 Nh
 - Min. blootstellingsduur : 17,98 jaar

16/11/2016

4. Heffen en tillen

- **Beperkt aantal berekeningen**
 - Korte duur van gebruik van de methode
 - Tot nu toe specifiek voor verzorgende en bouwsector toegepast
- **Geen blootstelling bij verhuissector wegens te lage frequentie van heffen en tillen**
- **Belastende activiteiten**
 - **Dragen van lasten (manier van dragen en de draagafstand)**
 - Zakken cement
 - Te plaatsen onderdelen
 - Kruiwagens
 - **Extreme rompbuiging bij manipulatie van lasten**
 - Metsen van onderste lagen
 - Leggen van kasseien
 - Ijzervlechter

16/11/2016

4. Heffen en tillen

- Preventie
 - Voorkomen dat lasten moeten gedragen worden
 - Beperken van gewicht per last
 - Hulpmiddelen om lasten te manipuleren
 - Manier van dragen aanpassen
 - Andere manier van dragen kan een verminderde drukkracht veroorzaken
 - Aanleren van andere manieren van dragen (rugschool)
 - Draagafstand verminderen
 - Houding van extreme rompbuiging vermijden
 - Verdelen van last over verscheidene werknemers

16/11/2016

6. Preventieve acties FBZ

- K.B. van 19.04.1999 aangaande preventiemetingen uitgevoerd door het FBZ
 - Metingen ter informatie van werkgevers, preventieadviseurs, arbeidsgeneesheren,...
 - Bepaling van het risico van een beroepsziekte voorkomend op de lijst
 - Informatief en ondersteunend
 - Kosteloos
 - Vorm van aanvraag is bepaald in KB
- K.B. van 17/05/07 (B.S. 11/06/07)
 - Secundaire preventie van lage rugklachten
 - Initieel voor verzorgende sector
 - Uitgebreid naar alle sectoren

16/11/2016

Bedankt voor uw aandacht

Voor meer informatie

www.fmp-fbz.fgov.be